

***βατραχώνι** τό, *βαθρακώνι* Χίος *φαδρακώνι* Χίος.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατραχί* ἢ *βάτραχος* καὶ τῆς καταλ.
-ώνι.

Εἶδος μικροῦ βατράχου.

βατρικὸ τό, Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **βατρικός* < *βάτρα*.

1) Οἰκία: "Αμα ἔρχον 'ς τὸ βατρικὸ σου, μὴ μὲ βάνης μέσα! 2) Τὸ νοικοκυρεῖό: *Βατρικὸ* ποῦ 'ναι! (εἰρων.)

βάτσα ἡ, (I) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἀγνώστου ἀρχῆς.

Ἡ λ. λέγεται πρὸς ἐκδήλωσιν αἰσθήματος ψύχους κυριολεκτικῶς καὶ μεταφορικῶς: "Ωχ, πῶς κρυώνω, *βάτσα!* "Ω, ἕνα κρύο, *βάτσα!* || Φρ. *Βάτσα* καὶ κρυάδα (κρύα καμώματα, γελοῖοι καὶ ἀνόητοι τρόποι).

βάτσα ἡ, (II) Σκυρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κλάδος μύρτου χρησιμεύων ὡς βαῖον διὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων: Ἄσμ.

Βάτσα βάτσα τοῦ *Βαῖου* | τσ' ὡς τὴν ἄλλη *Κυριακὴ*
μὲ τὰ κότσινα τ' ἀβγά | τσαὶ μὲ τ' ἀσπρα τὰ χλωρά.

βατσάζω Σκυρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσα*.

Κτυπῶ, ἐλαύνω μὲ τὴν *βάτσαν*: *Βατσάζω* τὰ πρόβατα.

βατσέλλα ἡ, Στερελλ. (Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσέλλι* κατὰ τύπ. μεγεθυντικόν.

Βαρέλλιον χρησιμεῖον πρὸς φύλαξιν ὕδατος.

βατσέλλι τό, Ἀνάφ. Ζάκ. Θήρ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κῶς Πάρ. Πάτμ. Πελοπ. Σέριφ. Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. *βατσέλλ'* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. *βατσέλλι*, ὃ ἐκ τοῦ Λατίν. *vascellum*.

1) Λεκάνη συνήθως ἐκ χαλκοῦ Κέρκ. Κῶς Πάρ. Πάτμ. κ.ά.: Παροιμ. φρ. *Νά 'χης τὸ ἀργυρὸ βατσέλλι καὶ νὰ φτύνης μέσα* (νὰ ἔχη τις χρήματα χωρὶς ὑγείαν) Πάρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Πόλεμ. Τρωάδ. στ. 768 (ἐκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 209) «δύο βατσέλλια εὐγενικά, τὰ λέγουσι λεκάνας, | ἔβαλαν, ἐγεμίσαμεν βαλσαμόλαιον ἔσω». 2) Δίσκος ἐν γένει, οἶον ἐκκλησίας κτλ. Ἀνάφ. Ζάκ. Θήρ. Σέριφ. Σίφν. 3) Ἀγγεῖον ὕδατος κτλ. Κέρκ. Πελοπ. κ.ά. 4) Δεξαμενὴ Θράκ. (Ἀδριανούπ.) 5) Μέτρον χωρητικότητος ἰδίως δημητριακῶν καρπῶν Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Πελοπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) 6) Μέτρον ἐκτάσεως Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Πελοπ.

βάτσης ἐπίθ. Κρήτ. Θηλ. *βάτσα* Κάλυμν. Κρήτ. *βατσὲ* Δ.Κρήτ.

Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ ΣΞανθοῦδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 291 σχετίζει τὸ ἐξ αὐτοῦ παράγωγον *βάτσικος* πρὸς τὸ *βάτσιν*, τὸν καρπὸν τῆς *βάτου*.

Ὁ ἔχων μικρὰ ὄτα, ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν ἐν γένει. Καὶ χλευαστικῶς ἐπὶ ἀνθρώπου. Συνών. *βάτσικος*. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κρήτ.

βατσίζω Κρήτ. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βατσὶ* < *βατίν*.

1) Προσκολλῶμαι ὡς ἡ *βάτος* Ρόδ.: Παροιμ. φρ. Ἐβάτισσε σὰν τὸν γάδαρον μέσ' 'ς τὴν λάσπη (ἐπὶ τοῦ ἐπιμένοντος μὲ πείσμα). 2) Ἐθίζω, συνηθίζω τινὰ εἰς τι Κρήτ.: Ἐβάτσοιές μου τὸ κωπέλλι 'ς τ' ἀμύγδαλα κι ὅλο 'ς τὴν πόρτα σου στέκει! Ἐβατοίστηκε ὁ λαγὸς 'ς τὰ σταφύλια-τὸ γουρουνί 'ς τὸν κῆπο κτλ. || Παροιμ.

Ἐβατοίστη ἡ γρὰ 'ς τὰ σῦκα | κι ὅλη νύχτα τ' ἀνεζήτα

(ἐπὶ τοῦ φορτικῶς ζητοῦντός τι τὸ ὁποῖον συνήθισε νὰ λαμβάνη).

βατσικολαῖα ἡ, Πελοπ. (Παπούλ. Χατζ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βάτσικος* καὶ τοῦ οὐσ. *ἐλαῖα*.

Εἶδος ἐλαίας μικρᾶς.

βάτσικος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσης* καὶ τῆς καταλ. -ικος.

Βάτσης, ὃ ἰδ.: *Βάτικο* πρόβατο καὶ ἀπλῶς ὡς οὐσ. τὸ *βάτικο*.

βατσῖνα ἡ, (I) Πελοπ. (Οἶν.) Χίος.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βατσὶ* < *βατίν* καὶ τῆς καταλ. -ῖνα.

1) Βλαστὸς *βάτου* Πελοπ. (Οἶν.) 2) Πτηνὸν τι Χίος.

βατσῖνα ἡ, (II) Ἀθῆν. Ἡπ. Θεσσ. Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Βελβ. Καστορ.) Παξ. Πάρ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Τριφυλ.) Σίφν. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. *φατσῖνα* Μεγίστ. Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *βετσῖνα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βατσοῖνα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaccina*.

1) Ἡ δαμαλὶς διὰ τῆς ὁποίας ἐμβολιαζόμενον τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται ἀπρόσβλητον ὑπὸ τῆς εὐλογίας ἔνθ' ἀν. Συνών. *βατσῖνι* (II), *δαμαλίδας*, *μπόλι*. 2) Ὁ ἐμβολιασμός διὰ τῆς δαμαλίδος ἔνθ' ἀν. 3) Ἡ ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ σχηματιζομένη οὐλὴ τοῦ δέρματος Λεξ. Δημητρ.: Ἡ δεῖνα ἔχει 'ς τὸ μπράτσο της μιὰ μεγάλη *βατσῖνα*. Συνών. *βατσεινὰ* (II). β) Γενικῶς πᾶν σημεῖον προξενούμενον εἰς τὸ δέρμα Κύπρ.: Ἐβαλέν τους τῶαί τοὺς δγκὸ 'ποὺ μὲν *βατσῖναν* 'πά 'ς τὸ κολομέριν (ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. 4) Κηλὶς Κύπρ.

***βατσινάρι** τό, *βατσονάρι* Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσεινὰ* (I).

Μικρὰ *βάτος*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαττάκι*.

βατσинаρίζω ἀμάρτ. *βετσинаρίζω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσινάρις*.

Βατσινάρω 1, ὃ ἰδ.

βατσινάρις ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. *βατσινάρινα* Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II) καὶ τῆς καταλ. -άρις.

Ὁ ἐμβολιάζων διὰ δαμαλίδος, δαμαλιστής. Συνών. *βατσειναριστής*, *βατσῖνας*.

βατσινάρισμα τό, Κέρκ. Πάξ. — Λεξ. Βυζ. *βετσινάρισμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσειναρίζω*.

Ὁ διὰ δαμαλίδος ἐμβολιασμός. Συνών. *βατσῖνισμα*, *μπόλισμα*.

βατσειναριστής ὁ, ἀμάρτ. *βετσειναριστής* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσειναρίζω*.

Βατσινάρις, ὃ ἰδ.

βατσινάρω Κέρκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Παξ. — Λεξ. Βυζ. *βατσινάρω* Σίφν. *βετσινάρω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaccinare*.

1) Ἐμβολιάζω διὰ δαμαλίδος ἔνθ' ἀν. Συνών. *βατσειναρίζω*, *βατσεινιάζω* (II) 1, *βατσεινώνω*, *μπολιάζω*. 2) Μεταδίδω ἀφροδίσιον νόσημα Κύπρ. Μετοχ. *βατσειναρισμένος* = ὁ προσβεβλημένος ὑπὸ ἀφροδισίου νοσήματος. Πβ. *βατσεινιάζω* (II) 2.

βατσίνας ὁ, Μακεδ. (Βελβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II) καὶ τῆς καταλ. -ας.
Βατσινάρις, ὁ ἰδ.

βατσινγὰ ἡ, (I) Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Κύθηρ. Πελοπν. (Γέρμ. Τριφυλ.) κ.ά. — *Λεξ. Περίδ. Βυζ.* *βατσ'νγὰ* Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. Μακεδ. (Βελβ. Βογατσ. Καστορ. Καταφύγ. Κοζ.) Λέσβ. κ.ά. *βατσινὲ* Δ.Κρήτ. *βατσιγία* Τσακων. *βατσουνέα* Ἡπ. (Χιμάρ.) *βατσουνγὰ* Βιθυν. Ἡπ. Θράκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. κ.ά. *ἀβατσινγὰ* Θράκ. Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) *ἀβατσ'νγὰ* Θράκ. Ἰμβρ. Σαμοθρ. *βαβατσιν-νγὰ* Κύπρ. *βαβατσινὲ* Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσιννο* καὶ τῆς καταλ. -εῖα.

1) Τὸ φυτὸν *βάτος* (I) 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν. β) Συστάς βάτων, πολλαὶ βάτοι ὁμοῦ Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. κ.ά.: Φρ. Σὰν ἡ *βατσ'νγὰ* (ἐπὶ μεγάλῃς ἀλληλοβοηθείας) Ἡπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βατσουνγὰ* 1. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Βατσινγὰ* Ἡπ. *Βατσιν-νγὰ* Κύπρ. *Ἀβατσινγὰ* Θάσ. *Βατσουνγὰ* Ἡπ. *Βατσινγὲς* Πελοπν. (Μάν.) 2) Τὸ δένδρον συκῆ ἢ συκομορέα (*figus sycomorus*) τῆς τάξεως τῶν κνιδωδῶν (*urticaceae*) Κύπρ. Πελοπν. (Γέρμ.) [**]

βατσινγὰ ἡ, (II) ἀμάρτ. *βατσουνγὰ* Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* καὶ τῆς καταλ. -εῖα.

Ἡ ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἀπομένουσα οὐλὴ τοῦ δέρματος. Συνών. *βατσῖνα* (II) 3.

βατσίνι τό, (I) ἀμάρτ. *βατσίν'* Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (I).

Ἡ ἄκανθα τῆς βάτου.

βατσίνι τό, (II) ἀμάρτ. *βατσίν'* Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II).

Βατσῖνα (II) 1, ὁ ἰδ.

***βατσινιάζω** (I), *βατσ'νιάζου* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσιννο*.

Γίνομαι πελιδνὸς ἐκ θυμοῦ ἢ νοσήματος.

βατσινιάζω (II) Κρήτ. *βατσουνιάζω* Κρήτ. *βατσιν-νιάν-νου* Λυκ. (Λιβύσσ.) *ματσιν-νιάν-νου* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II).

1) *Βατσινιάρω* 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν. 2) Μεταδίδω εἰς τινα μολυσματικὴν νόσον Κρήτ. Πβ. *βατσινιάρω* 2.

βατσινιάσμα τό, Κρήτ. *βατσούνιασμα* Κρήτ. *βατσιν-νιάσμαν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *ματσίν-νιάσμαν* Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσινιάζω* (II).

Βατσινιάρισμα, ὁ ἰδ.

βατσινίζω ἀμάρτ. *βατσ'νίζου* Σκόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II).

Ἐγκεντρίζω, ἐμβολιάζω, ἐπὶ δένδρων. Συνών. *μπολιάζω*.

βατσίνισμα τό, Σκόπ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσινίζω*.

Ἐγκεντρισμός, ἐμβολιασμός. Συνών. *μπόλιασμα*.

***βατσινισμένος** ἐπίθ. *βατσουνισμένος* Κέρκ.

Μετοχ. τοῦ ρ. *βατσινίζω*.

Ὁ ἐντὸς βάτων ἀνευρεθεὶς (τὸ θηλ. προσωνομία μιᾶς κόρης παραμυθίου).

βάτσιννο τό, Κρήτ. Πελοπν. (Οἶν.) Χίος κ.ά. — *Λεξ. Περίδ. Βυζ.* *βάτσ'νου* Λέσβ. Μακεδ. κ.ά. *βάτσινε* Τσακων. *βάτσουνο* Θράκ. (Σκοπ.) Κρήτ. Πελοπν. (Λακεδ. Οἶν.) κ.ά. *ἀβάτσιννο* Θράκ. *ἀβάτσ'νο* Θράκ. *ἀβάτσ'νου*

Θράκ. Ἰμβρ. Σαμοθρ. *βαβάτσινον* Κύπρ. *μάτσιννο* Ρόδ. *μάτσινον* Λυκ. (Λιβύσσ.) *βαβάτσινος* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **βάτινος* κατὰ τροπὴν τοῦ *τεῖς τος*. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,434 καὶ 435.

1) Ὁ καρπὸς τῆς βάτου ἐνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βατόμουρο*. 2) Ὁ καρπὸς τῆς μορέας Κύπρ.

βατσινόγλυκο τό, ἀμάρτ. *βατσουνόγλυκο* Βιθυν.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βάτσιννο* καὶ *γλυκό*, δι' ὃ ἰδ. *γλυκός*. Γλυκὸ ἀπὸ καρπὸν βάτου.

βατσινόκλαδο τό, ἀμάρτ. *βατσουνόκλαδο* Θράκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βατσινγὰ* (I) καὶ *κλαδί*.

Κλάδος βάτου.

βατσινόμουρο τό, Ἡπ. *βατσ'νόμουρου* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Μακεδ. (Βελβ. Καταφύγ.) *βατσινόμπουρο* Ἡπ. *βατσουνόμπουρο* Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βατσινγὰ* (I) καὶ *μούρο*.

Βάτσιννο 1, ὁ ἰδ.

βατσινομύτικος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βάτσιννο* καὶ *μύτι* καὶ τῆς καταλ. -ικος.

Ὁ ἔχων μέλαν σημεῖον εἰς τὴν ρῖνα: *Βατσινομύτικο* πρόβατο καὶ οὐσ. τὸ *βατσινομύτικο*.

***βατσινούκλα** ἡ, *βετσινούκλα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II) διὰ τῆς καταλ. -ούκλα. Μεγάλῃ οὐλῇ τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

***βατσιοφάγος** ὁ, *βατσιοφάς* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσιννο* καὶ τοῦ -φάγος.

Πτηνὸν τι τρώγον τὰ βάτσιννα.

βατσινόφυλλο τό, Θράκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *βατσινγὰ* (I) καὶ *φύλλο*. Ἡ λ. καὶ μεσν. Τὸ φύλλον τῆς βάτου. Συνών. *βατόφυλλο*.

βατσινώνω Πελοπν. (Καλάβρυτ. Οἶν.) κ.ά. *βατσ'νώνον* Ἡπ. Μακεδ. (Βελβ.) Σκόπ. κ.ά. *βατσ'νιώνον* Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II).

Βατσινιάρω 1, ὁ ἰδ.

βάτσισμα τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσίζω*.

Ἡ συνήθεια πράγματός τινος.

βατσόγα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βάτσης* καὶ τοῦ οὐσ. *αἶγα*.

Αἶξ ἔχουσα μικρὰ ὦτα.

βάττα ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *ovatta*.

Στρῶμα βάμβακος ἐπιχρισμένον μὲ κόλλαν χρησιμοποιοῦμενον εἰς τὴν ραπτικὴν ὡς ὑπόθεμα ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ὤμων σάκκου πρὸς κανονισμόν τοῦ σχήματός του.

βάτ-τα ἡ, Κύπρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Πήλινον ἀγγεῖον ὕδατος ἢ ἐλαίου.

βατταλάλος ἐπίθ. ἀμάρτ. *βαττολάλος* Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βατταλαλῶ*.

Ὁ ὁμιλῶν ἀσέμνως, αἰσχρολόγος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀτσαλιάρης*.

βατταλαλῶ ἄνδρ. Δαρδαν. Ἡπ. Θήρ. Θράκ. Κρήτ. Κύθηρ. Κύθν. Λέσβ. Μακεδ. Μύκ. Πόντ. (Τραπ.) Ρόδ. κ.ά. *βατ-ταλαλῶ* Κάρπ. Κῶς *βατταλαλῶ* Κρήτ. *βατταλαλῶ*

Θράκ. (Σαρεκκλ.) βατταλαλάου Εὔβ. (Στρόπον.) *bad-dalalō* Ἰμβρ. Σαμοθρ. *bar-talalō* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Κάμπ. Λέσβ. Μακεδ. Ρόδ. κ.ά. *bar-talalō* Λέσβ. Ἰορταλαλῶ Κάμπ. *bat-to-lalō* Νίσυρ. *mpat-talalō* Θεσσ. (Ζαγορ.) *mpat-talalāou* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. *bat-to-logō* καὶ *lalō*. Περί τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ρ ἰδ. ΦΚουκουλ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 85.

1) Ἐκβάλλω ἀνάρθρους φωνὰς Λέσβ. Νίσυρ. Ρόδ. κ.ά. Συνών. *bar-barizō* (I) 1. β) Λέγω λέξεις καὶ φράσεις ἀσυναρτήτους Κρήτ. : *Eīda bat-talalei tōση ὦρα δὲ δορῶ νὰ καταλάβω*; 2) Φλυαρῶ Ἄνδρ. Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Θήρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Σαρεκκλ.) Ἰμβρ. Κρήτ. Κύθν. Κῶς Μακεδ. Μύκ. Ρόδ. Σαμοθρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. Συνών. *bar-barizō*, *bar-barizō* (I) 1 δ, *bat-to-logō*. 3) Κραυγάζω, φωνάζω Δαρδαν. Κάμπ. Κρήτ. Κύθηρ. Κῶς Λέσβ. Νίσυρ. Ρόδ. κ.ά. : Ἄσμ.

Πκοιὸς εἶναι ποὺ bat-talalei καὶ συγνοκακ-καρίζει

ὥσ' ἂν τὴν πούλ-λα μ' ἐν' ἄβγὸ ὁποῦ τὸ κακνακίζει;

Κῶς. Συνών. *bazō* (I) 1, *bat-izō* 1. β) Φωνάζω μόνος μου, μονολογῶ Κρήτ. γ) Κλαίω γοερῶς Εὔβ. (Στρόπον.) δ) Μοιρολογῶ Πόντ. (Τραπ.) 4) Ὀνειδίζω, ὑβρίζω τινὰ Μακεδ. Συνών. *bar-izō* 2, *bazō* (I) 2 γ. 5) Ἐρίζω, διαπληκτίζομαι μετὰ κραυγῶν καὶ χειρονομιῶν Ἡπ. Κάμπ. Ρόδ. 6) Ὀμιλῶ ἀσέμνως, αἰσχρολογῶ Νίσυρ. 7) Περιφέρομαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀσκόπως Θράκ. (Σαρεκκλ.) Λέσβ. : Ὁ δεῖνα *bat-talalei* καὶ δὲ δουλεύει Σαρεκκλ. Συνών. *bat-tarizō*.

βατταλέγω Χίος.

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. *bat-talalō* καὶ *légō*.
Λέγω πράγματα ἀνόητα καὶ ἀσύστατα.

βατταρίζω Χίος.

Τὸ ἀρχ. *bat-tarizō* = τραυλίζω.

Bat-talalō 7, ὁ ἰδ.

βαττολογῶ Θήρ. *bat-to-logāou* Εὔβ. (*Ορ.) *bat-talagō* Σῦρ.

Τὸ ἀρχ. *bat-to-logō*. Τὸ *bat-talagō* κατ' ἐπίδρασιν τοῦ *bat-talalō*.

Bat-talalō 2, ὁ ἰδ.

bat-toū ἡ, Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. *bat-ta* διὰ τῆς καταλ. -οῦ.

Μικρὸν ἀγγεῖον ὕδατος : *Μετὰ bat-toū νερόν*. Συνών. *kanatāki*.

βάττωμα τό, Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ ρ. *bat-tōnō*.

Ἡ ἀφηρημένη ἐννοια τοῦ *bat-tōnō*.

bat-tōnō Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ οὐς. *bat-ta*.

Βάλλω *bat-tan* εἰς ἐνδυμα ὅπου χρειάζεται διὰ νὰ λάβῃ τὸ προσῆκον σχῆμα.

bat-ōnas ὁ, ἀμάρτ. *bat-ōna* ἡ, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. *bat-ōs* καὶ τῆς καταλ. -ῶνας.

Bat-ōnas, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ρόδ.

bat-izō Ζάκ. Πελοπν. (Λεντεκ. Συκεῶ Κορινθ. Τρίκλ. Τριφυλ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) Τῆν. κ.ά. *bag-izō* Λεξ. Κομ. *bag-izōu* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) *bag-izō* Πόντ. (Ἀμισ.) *bat-izōu* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. *bat-izō*.

1) Κραυγάζω, φωνάζω ἔνθ' ἂν. Συνών. *bazō* (I) 1,

bat-talalō 3. β) Κλαίω ὡς μικρὸν παιδίον Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.)—Λεξ. Κομ. 2) Ὑλακτῶ Πόντ. (Ἀμισ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. *bar-izō* 1.

βάνσμα τό, Ζάκ. Πελοπν. (Τριφυλ.) κ.ά. *bag-isma* Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.)—Λεξ. Κομ. *bag-ismān* Πόντ. (Ἀμισ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *bat-izō*.

1) Διαρκῆς φωνή, κραυγὴ Ζάκ. Πελοπν. (Τριφυλ.) κ.ά. β) Κλάψιμον παιδίου Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.)—Λεξ. Κομ. 2) Ὑλακὴ κυνὸς Πόντ. (Ἀμισ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. *bar-izō*.

ba-ūtē ὁ, Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. *bat-izō*.

1) Κραυγὴ. 2) Ὀδυρμός, οἰμωγὴ.

ba-fáris ὁ, Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. *ba-fē* καὶ τῆς καταλ. -άρις.

Ba-fás 1, ὁ ἰδ.

ba-féris ὁ, Λεξ. Μπριγκ. *ba-féris* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. *ba-fás* κατὰ τὰ εἰς -άρις.

Ba-fás 1, ὁ ἰδ.

ba-féas ὁ, *ba-féas* Πόντ. (Τραπ.) *ba-féa* Τσακων. *ba-fias* Ζάκ. *ba-fia* Τσακων. *ba-fás* σύνθηθ. *ba-fēs* Δ.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. *ba-féus*.

1) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἐπάγγελμα τὴν βαφήν ὑφασμάτων σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) Τσακων. Συνών. *ba-fáris*, *ba-féris*, *mpogiatzēs*. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κεφαλλ. καὶ *Bafēs* τοπων. Δ.Κρήτ. 2) Μεταφ. ἄνθρωπος διεστραμμένος, μνησίκακος, σκληρὸς Πελοπν. (Γορτυν.)

ba-féatika τά, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *ba-fás* καὶ τῆς καταλ. -ιάτικα.

Τὸ τίμημα τῆς βαφῆς. Συνών. *ba-fetiká*.

ba-feīto τό, λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *ba-fás* καὶ τῆς καταλ. -εῖτο.

Τὸ ἐργαστήριον τοῦ βαφέως.

ba-ferōs ἐπίθ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *ba-fē* καὶ τῆς καταλ. -ερός.

Ὁ ἔχων τὴν ιδιότητα νὰ μεταδίδῃ χρῶμα, νὰ βάφῃ : Ἄσμ.

Τὸ δάκρυ μου 'ναι ba-ferō κ' ἔβαψε τὸ μαντήλι, πέντε ποιάμια τό 'πλυναν κ' ἔβαψαν καὶ τὰ πέντε.

ba-fē ἡ, κοιν. *ba-fē* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. οὐς. *ba-fē*.

1) Ἡ σκληρυνσις, ἡ στόμωσις τοῦ σιδήρου ἐπιτυγχανομένη διὰ τῆς καταβυθίσεως αὐτοῦ πυρακτωμένου ἐτι ὄντος εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ἢ ἔλαιον πολλαχ. καὶ Τσακων. Συνών. *bat-psi* 1, *bat-psi* 1. 2) Ὁ χρωματισμὸς πράγματός τινος διὰ τῆς καταβυθίσεως αὐτοῦ εἰς διαλυμένην ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος χρωστικὴν οὐσίαν κοιν. καὶ Τσακων. : *Πέτυχε τὸ ροῦχο 'ς τὴ βαφή κοιν.* || Παροιμ. φρ. Ὅπως ἡ βαφή ἔτσι κ' ἡ πληρωμὴ (κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐργου καὶ ἡ ἀμοιβή) Ἀνατολ. Ἐπιθεώρ. 1,533. || Ἄσμ.

Ἄσπρο γαρίφαλο βαστῶ καὶ θέλω νὰ τὸ βάψω,

ἂν τὸ πιτύχω 'ς τὴ βαφή, πολλὰς καρδιὰς θὰ κάψω

Ἄνδρ. Σῦρ. κ.ά. Συνών. *bat-psi* 2, *bat-psi* 2. 3) Ἡ χρωστικὴ οὐσία διὰ τῆς ὁποίας χρωματίζεται πρᾶγμα τι κοιν. : Ἀγοράζω βαφή γιὰ τ' ἄβγά. Βαφή κίτρινη-κόκκινη κττ. κοιν. || Ἄσμ.

*Κινήσα δὲ τραδάφυλλα ὅλα νὰ ῥθοῦ godά σου,
νὰ πάρουν χρῶμα καὶ βαφή ἀπὸ τὰ μάγονλά σου*
Κρήτ. Συνών. βάμμα 1, μπογιά. β) Χρῶμα Γ' Γερ-
τσέτ. ἐν Ἀνθολ. Η' Αποστολίδ. 465: Ποίημ.

*Νὰ βλέπω τὰ ξανθὰ μαλλιά καὶ τὰ δροσὰτα χεῖλη
πῶχουν τοῦ ρόδου τὴ βαφή, τοῦ μήλου τὴ γλυκάδα.*

γ) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἄγρια βαφή, τὸ φυτὸν σησαμοειδές
τὸ ὠχρὸν (*reseda luteola*) τῆς τάξεως τῶν σησαμοειδῶν
(*resedaceae*) Κέρκ. 4) Μεταφ. ἡ ποιὰ τις κατάστασις
Κρήτ.: Φρ. Ὁ καιρὸς στέκει ἔς τὴ βαφή του.

βαφίτης ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαφῆ καὶ τῆς καταλ. -ίτης.

Εἶδος μύκητος.

βαφόρριζα ἡ, ΠΓεννάδ. 43.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαφῆ καὶ ρίζα.

Τὸ φυτὸν ἀλκάννα ἡ βαφικὴ (*alkanna tinctoria*) τῆς
τάξεως τῶν τραχυλλωδῶν (*boraginaceae*), τῆς ὁποίας ἡ
ρίζα παρέχει ἐρυθρὰν βαφικὴν οὐσίαν. [**]

βαφτίδι τό, ἀμάρτ. βαφτίδ' Θράκ. (Ἀδριανούπ.
Αἰν.) βαφτίδια τά, Χίος — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαφτίζω καὶ τῆς καταλ. -ίδι.

Ἡ τελετὴ τοῦ βαπτίσματος ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Πές μου νὰ ζῆς, πρᾶματεντή, πλακώνω ἔς τὰ βαφτίδια;

Ἄν εἶν' ὁ μαῦρος δυνατός, πλακώνεις ἔς τὰ βαφτίδια

Χίος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βάφτισι 1.

βαφτίζω, βαπτίζω λόγ. σύνηθ. βαφτίζω κοιν. καὶ
Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.) βαφτίζου βόρ. ἰδιώμ. καὶ Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.
Κύμ.) βαφτίζ-ζου Εὐβ. (Κουρ.) βαφτίζω Καπ. (Ἀ-
ραβάν.) βαφτίτσω Ἀπουλ. Σίφν. βασιτί-τσω Καλαβρ.
(Μπόβ. κ.ά.) βαθτίζω Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) βα-
τίζω Ἀπουλ. (Καλημ.) βατ-τίτσω Ἀπουλ. (Μαρτ.) βαφ-
κίζου Τσακων. γαφτίζω Κίμωλ. Ρόδ. Σέριφ. Σίφν. Χίος
δαφτίζω Ἀστυπ. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. Τήλ. Χίος
δαφτίζω Σύμ. δαφτίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἄφτίζω Ἰκαρ.
Κάρπ. Μετοχ. βαπτ'σμένους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Τὸ μεσν. βαφτίζω, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. βαπτίζω. Περί
τοῦ δαφτίζω ἰδ. γράμμα β 6.

Α) Ἑνεργ. 1) Τελῶ τὸ μυστήριον τοῦ ἱεροῦ βαπτί-
σματος, βαπτίζω τινὰ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς χριστιανι-
κῆς ἐκκλησίας κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ.
(Μπόβ. κ.ά.) Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ.
Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Βάφτισαν ἓνα Τοῦρκο καὶ τὸν
ἐκαναν Χριστιανό. Βάφτισαν τὸ μωρὸ - τὸ παιδί καὶ τοῦ ἑγα-
λαν τὸ δεῖνα ὄνομα. || Παροιμ. φρ. Ζουρλὸς παππᾶς τὸν βά-
φτισε (ἐπὶ τοῦ λίαν ζωηροῦ καὶ ἀτάκτου). || Παροιμ. Βα-
φτίζω καὶ μυρώνω, ἄρα ζήση καὶ μὴ ζήση (ἐπὶ τοῦ ἐκτε-
λοῦντος ἔργον τι χωρὶς νὰ φέρῃ κάμμίαν εὐθύνην διὰ τὰ
ἐπακόλουθα) κοιν. Βαφτίζ' κι μυρών' οὐ δεῖνα (ἐκτελεεῖ ἐπι-
τυχῶς τὸ ἔργον του) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ὁπου ἔχει νουνὸ
βαφτίζεται (ὃ ἔχων προστάτην κερδίζει) Ζάκ. || Γνωμ. Βα-
φτισμένον κόκκαλον ἔς σὴν κόλασιν ἔκ' πάει Κερασ. || Ἄσμ.

Χριστέ, καὶ πάψε τὸ κακό, πάψε καὶ τὸν ἀγέρα

νὰ δαφτιστῶ ἔς τὴ χάρι σου ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά μου

Τήλ. 2) Παρίσταμαι ὡς ἀνάδοχος κατὰ τὴν βάπτισιν
τινος, ἀναδέχομαι τινὰ ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας κοιν.
καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.):
Ὁποὺ ἐβάφτισε καὶ νὰ στεφανώσῃ! (εὐχὴ πρὸς τὸν ἀνάδο-
χον νὰ ζήσῃ καὶ νὰ στεφανώσῃ τὸν ἀναδεκτὸν) Κεφαλλ.
Καὶ νὰ βαφτίσῃς! (εὐχὴ πρὸς τὸν κουμπάρον κατὰ τὸν
γάμον νὰ ζήσῃ καὶ νὰ βαπτίσῃ τὸ παιδί τῶν νεονύμφων)

Ἰθάκ. Μετοχ. βαπτισμένος=ἀναδεκτὸς Μέγαρ. Συνών.
ἰδ. ἐν λ. βάφτισιμαῖος 1. 3) Βαπτίζω τινὰ δίδω εἰς
αὐτὸν ὄνομα πολλαχ. καὶ Καπ. : Παροιμ. φρ. Ἀκόμη δὲν
τὸν εἶδαμε, Γιάννη τὸν βαφτίσαμε (ἐπὶ τοῦ στηριζόντος ἐπὶ
ἀπλῆς ὑποθέσεως γεγονός τι ὡς βέβαιον) σύνηθ. β)
Δίδω εἰς τινὰ παρωνύμιον, παρονομάζω, βγάζω παρ-
α-τσοῦκλι πολλαχ. : Τὸν βαφτίσανε Καμπούρη - Στραβολαίμη
- Στραβοπόδη κττ. γ) Δίδω ὄνομα, ἐπὶ πλοίου σύνηθ. :
Ἐρριξαν τὸ καῖκι ἔς τὴ θάλασσα καὶ τὸ βάφτισαν Ἀρχάγ-
γελο. 4) Βυθίζω τι εἰς ὕδωρ ἢ ἄλλο ὑγρὸν (ἢ σημ.
αὕτη οὐχὶ ἡ ἀρχαία, ἀλλὰ νεωτέρα γεννηθεῖσα ἐκ τῆς
χριστιανικῆς χρήσεως) πολλαχ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) :
Βάφτισε ὁ παππᾶς τὸ σταυρὸ ἔς τὴ λεκάνη πολλαχ. || Φρ.
Μπακίρι βαφτισμένο ἔς τὸν ἰδρώτα (χρῆμα] ἀποκτηθὲν
μετὰ πολλοῦ μόχθου) ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 85. Ἐγινε «ἐν
Ἰορδάνῃ βαφτιζομένου σου» (ἐπὶ τοῦ βυθιζομένου εἰς ὕδωρ)
Ἡπ. 5) Ἀναμειγνύω τι μὲ ὕδωρ πολλαχ. καὶ Καλαβρ.
(Μπόβ.) Τσακων. : Ὁ γαλατᾶς βαφτίζει τὸ γάλα του. Ὁ κά-
πελας ἄρχισε νὰ βαφτίζῃ τὸ κρασί. Βαφτισμένο γάλα - κρασί
κττ. 6) Προξενῶ εἰς τινὰ ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν Λεξ.
Δημητρ. : Μὲ τὴ φορεσιὰ ποῦ τοῦ χάρισες τοῦ δύστηνον τὸν
βάφτισες.

Β) Μέσ. 1) Εἰσέρχομαι εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνῃ
ποταμοῦ μιμούμενος τὸ βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ σύνηθ. :
Πῆγε ἔς τὸν Ἅγιο Τάφο καὶ βαφτίστηκε ἔς τὸ Ἰορδάνῃ πο-
ταμό. 2) Καθαγιάζομαι α) Ἐπὶ ὑδάτων καθαγιαζο-
μένων τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων διὰ τῆς καταδύσεως
τοῦ τιμίου σταυροῦ σύνηθ. : Τὰ Φῶτα βαφτίζονται τὰ νερά.
Τὰ καῖκια δὲ σηκώνουν ἄγκυρα, ἂν δὲ βαφτιστοῦν τὰ νερά
(πιστεύεται ὅτι μετὰ τὸ ἀγίασμα τῶν Θεοφανείων ἡ θά-
λασσα γίνεται πλέον ἡσυχῇ). β) Ἐπὶ ἀνέμου πνέοντος
τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ὅστις πιστεύεται ὅτι θὰ εἰ-
ναὶ ὁ ἐπικρατέστερος ὅλου τοῦ ἔτους Στερελλ. (Αἰτωλ.) :
Τ' Φοντῶν βαφτίσ'κι οὐ βουρεᾶς - οὐ νουτιᾶς κττ.

βαφτικὰ τά, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαφτικός.

Βαφγάτικα, ὃ ἰδ. : Ἄσμ.

*Γιὰ πές μου ποιὸς σοῦ τὰ βάλε τὰ φρύδια μὲ καμάρα
νὰ δώσω γὼ τὰ βαφτικὰ νὰ τὰ χαροῦμ' ἀντάμα;*

βάφτισι ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. βάφτισ' βόρ. ἰδιώμ.
βάφκισι Τσακων. βάσισι Καλαβρ. (Μπόβ.) βάθισι
Καλαβρ. (Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) γάφισι Ρόδ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. βάπτισις.

1) Τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος κοιν. καὶ Πόντ. :
Εἶμαι καλεσμένος σὲ βάφτισι. Ὡς τὴν ἐκκλησίᾳ γίνεται βάφτισι
κοιν. || Ἄσμ.

Ὡς τὸν Ἰορδάνῃ ποταμό, ἔς τὴ βάφτισι τοῦ Γιάννη,
ἐκεῖ μοῦ λέν πῶς γίνεται τὸ ἀγάπης τὸ βοτάνι

Μελέκ. Ἐπιδόρπ. 76. Συνών. βαφτίδι, βαφτίσια
1, βάφτισμα 1, βαφτισμός. 2) Ἡ ἐκ τοῦ μυστη-
ρίου τοῦ βαπτίσματος χάρις πολλαχ. : Πῆρε τὴ βάφτισι
πολλαχ. β) Τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος ἢ τὸ μύρον διὰ
τοῦ ὁποίου χρίεται ὁ βαπτιζόμενος Θράκ. (Σηλυβρ.) : Φο-
βᾶται νὰ μὴ βγῇ ἡ βάφτισι (ἐπὶ τοῦ μὴ θέλοντος νὰ πλυ-
θῇ). Συνών. βάφτισμα 1 γ. 3) Τὸ συμπόσιον τὸ
ὁποῖον ἐπακολουθεῖ τὴν βάπτισιν Ἀνδρ. : Ὁ δεῖνα εἶχε
μεγάλῃ βάφτισι. Συνών. βαφτίσια 2. 4) Ἡ ἐορτὴ
τῶν Θεοφανείων Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν. Χωρίο
Ροχούδ.) Πελοπ. (Κυνουρ.) : Οἱ λυκοκατσαραῖοι... γυρίζουν
πίσω τῆς Βάφτισις καὶ βρίσκουν τὸ δέντρον ὀλάκερον (ἐκ
παραδ.) Συνών. βαφτιστῆς 1 β, Φῶτα.

